

Transbekymringens cisnormative økonomi

Nye grænser for køn i diskurser om
behandling af trans-børn

ABSTRACT

Gennem en undersøgelse af behandleres bekymring for den øgede tilstrømning af transkønnede drenge til de danske kønsidentitetsklinikker, sådan som denne bekymring kommer til udtryk i den danske mediedækning, gør vi i denne artikel status over opfattelserne af transkønnethed i Danmark. Med udgangspunkt i en specifik case vedrørende den danske mediedækning af medicinsk behandling af transkønnede børn/unge under 18 år fra 2019–2021 analyserer vi bekymringens logikker, som de kommer til udtryk i artikler og interviews med behandlere i dagspressen i perioden. Vi argumenterer for, at de patologiserende, heteronormative og kønsbinære bekymringer, som tidligere kendetegnede behandlernes forståelse af transkønnedes situation, er blevet erstattet af nye velmenende bekymringer, som på den ene side kan karakteriseres som mere transpositive, men som på den anden side må ses som byggende på et forstærket cisnormativt syn på køn. Med afsæt i transteori, queerteori og affektteori er vi optaget af at undersøge mulighedsbetingelserne for forståelsen af unge danske transkønnedes liv og transitioner, og spørger: Hvilke typer af social kritik reflekterer bekymringerne, og hvad indebærer det, når sådanne bekymringer kommer til udtryk gennem kravet om administration af transpersoners kroppe?

Keywords: transkønnede, mediediskurser, nyhedsmedier, udredning og behandling af transkønnede, affekt, følelse.

BEKYMRING KAN VÆRE udtryk for omsorg. Den kan forsøge at skadesminimere gennem kritisk analyse og rettidig omhu for – om ikke at forhindre fremtidige katastrofer, så i al fald – at afbøde deres mest fatale konsekvenser. Som sådan udgør bekymring et forsøg på at styre og organisere fremtiden gennem at foregribe den og at undgå bestemte versioner af den. Forstået på denne måde markerer bekymring et indeks over, hvilke fremtider man ønsker at facilitere og hvilke, man ønsker at undgå. Bekymring er således aldrig uskyldig eller neutral. I den indflydelsesrige *The Promise of Happiness* (2010) diskuterer Sara Ahmed kendte lykke-udsagn som fx “I just want you to be happy”, “I’m happy if you are happy” og “I cannot bare to see you unhappy” som talehandlinger, der ikke kun må forstås som udtryk for ønsket om lykke og fravær af ulykkelighed for den, man bekymrer sig for (Ahmed 2010, 19). Udsagnene må også, siger Ahmed, forstås som disciplinerende “afretningsanordninger” (Ahmed 2020), der udstikker nogle ofte meget specifikke grænser for den andens lykke. Dels kan udsagnene forpligte duet på at blive lykkelig på specifikke (ofte normative) måder, dels gøres den andens ønsker og lykke betinget af, at de gør det bekymrede jeg lykkeligt gennem at afmontere dennes bekymring for, at den anden skal blive ulykkelig. Ahmeds analyse peger på, at lykkens økonomi således også er bekymringens økonomi. Som lykkens tvilling udgør bekymringen en prisme for, hvordan bestemte fænomener opfattes, forstås og administreres. Dette synes i særlig grad at være sandt for transfeltet, hvor bekymring historisk set har været en af de følelser, som mest udtalt er blevet knyttet til transition og behandlingen af transpersoner (Storm 2017). Bekymring kan således siges at udgøre et affektivt paradigme, dels i forhold til forstå og italesætte, hvad transkønnethed er, dels hvordan, der bør lovgives og behandles på området. Bekymring har med andre ord været en af de dominerende affektive logikker og økonomier, som transkønnethed er blevet forstået og begrebsliggjort igennem. Dette oftes via patologiserende og andetgørende diskurser om transkønnethed som en kønsidentitetsforstyrrelse og som udtryk for potentiel sindssyge (skizofreni og psykose), ligesom faren for fortrydelse tidligere udgjorde et vedvarende bekymringspunkt.

I denne artikel ser vi nærmere på den italesættelse og rammesætning af transpersoner, som reflekteres i en række interviews med læger og behandlere i danske medier fra 2019–2021. Herunder ser vi på det, som vi vil betegne som nye former for bekymringer, der formuleres i forhold til behandling af transkønnede børn og unge, og hvordan de adskiller sig fra tidligere former for bekymring. Det gælder bekymringen for fejlbehandling, men særligt den kønslige fordeling af unge, som søger kønskorrigerende behandling. På baggrund heraf diskuterer vi udviklingen i de offentlige diskurser om transition, men også de mere principielle spørgsmål som rammesætningen af de nye trans-relaterede problematikker lægger op til. Artiklen udbygger og opdaterer således vores tidligere analyser af, hvordan nyhedsmedier italesætter og rammesætter spørgsmålet om transkønnede (Raun 2016) samt vores tidligere udredninger om diskursiveringen af danske transkønnede i offentligheden og behandlingssystemet (Raun, Bissenbakker og Nebeling Petersen 2011; Raun 2020, Raun 2015, Raun 2014). I det følgende gennemgår vi først nogle af vores hovedobservationer i forhold til, hvordan transområdet har udviklet sig lovgivnings- og behandlingsmæssigt, og – parallelt hermed – hvordan transition repræsenteres i etablerede nyhedsmedier i Danmark. Dernæst præsenterer vi vores metode og arkiv og knytter nogle overordnede analytiske observationer til den måde, hvorpå problematikker i forhold til behandling af transkønnede omtales og belyses i medieoffentligheden. Efterfølgende zoomer vi ind på, hvordan en række nye bekymringer i forhold til transområdet formuleres af behandlere i medierne. På baggrund heraf diskuterer vi, hvordan og på hvilke præmisser denne nye og umiddelbart transpositive bekymring formuleres, og hvilke konsekvenser den mere principielt har for, hvordan transition opfattes og diskuteres.

En transpositiv vending

Feltet omkring medicinsk kønstransition har som nævnt historisk set været optaget af forskellige former for bekymring. Det gælder for det første en bekymring i forhold til hvorvidt transkønnethed i sig selv skulle ses som udtryk for en form for sindssyge. Dette kunne enten være i

form af en særlig afvigende identitetsopfattelse,¹ eller som udtryk for psykose og skizofreni, hvorfor screening, psykiatrisk udredning og en magtfuld evaluerings- og bedømmelsesinstans var afgørende (Storm 2017, 185ff). Så sent som i 1980erne begrebsliggør overlæger på Rigshospitalets Sexologiske Klinik fx transpersoner som personer, der har en “usikker kønsidentitet”, der hos transkvinder bl.a. udmønter sig i “narcissisme” med en “underkastende masochistisk tilbøjelighed”, mens det hos transmænd udmønter sig i et “infantilt og ambivalent forhold til forældrene” og et “pseudofallisk forsvar med en udtalt trang til at demonstrere dominans, aktivitet og initiativ” (Sørensen og Hertoft 1982, 136, 150). Transkønnethed figurerer her som en anormal psykologi, som det er behandlerens rolle at identificere og afhjælpe. Helt frem til 2010erne hælder danske behandlere til at forstå transkønnethed som udtryk for psyko-fysiske fejl. I en jubilæumsbog om Sexologisk Klinik fremfører en overlæge og en psykolog fra klinikken eksempelvis den ide, at transkønnethed skyldes en hormonfejl under graviditeten, hvor “det andet køns hormoner eller stoffer med hormonpåvirkning på et kritisk tidspunkt har påvirket fostrets hjerneudvikling” (Kristensen og Simonsen 2011, 40).

For det andet har der hersket en bekymring for, at transkønnede ville ombestemme sig i forhold til kønstransition og for, hvorvidt transkønnede var i stand til at begribe konsekvenserne af de medicinske og kirurgiske indgreb og dermed kapable til selv at træffe beslutninger om egen kønsidentitet. I ovennævnte jubilæumsbog argumenterer behandlerne fx for, at nogle transkønnede vil have “både det ene og andet køn i sig”, og at de derfor “aldrig [vil] blive virkelig tilfredse”, hvorfor behandlernes opgave i så fald er at “undgå operation”, da der er stor sandsynlighed for, at de “vil fortryde bagefter” (Kristensen og Simonsen 2011, 40). Faren for fortrydelse har længe været brugt som legitimering af en særdeles restriktiv lovgivning, indgående udredninger og meget begrænset adgang til kirurgisk og medicinsk behandling (Dietz 2023). Bekymringen for henholdsvis *sindssyge* og *fortrydelse* har således struktureret forståelsen af og adgangen til behandling for transpersoner. Disse bekymringer har tidligere gjort det yderst omdiskuteret

og kontroversielt at foreslå udredning og behandling af transkønnede børn/unge under 18 år (se også Raun 2016).

De seneste 10 år er der sket en stor udvikling på området, hvilket har indebåret nye muligheder for behandlinger og vedtagelse af tiltag, som øger transkønnedes livsmuligheder. Dette dog først efter, at bl.a. Amnesty International (2014, 2016) og transkønnede selv (bl.a. gennem interesseorganisationen Transpolitisk Forum) fremsatte en massiv kritik af den etablerede lovgivning og behandlingsprocedure (se bl.a. Dietz 2023; Miskow Friborg under udgivelse; Storm 2017, 36ff.). Beslægtede lovgivninger og behandlingsprocedurer i det øvrige Skandinavien har været genstand for samme typer af kritik og lignende ændringer (se fx lambda nordicas særnummer *Trans Health (Care)* 2013; Bremer 2017; Sørlie 2018; Hellum og Sørlie 2021; Slagstad 2021; van der Ros 2016; 2021). De nye danske procedurer indebærer bl.a. øgede og mere gnidningsfrie muligheder for skift af navn og CPR-nummer, herunder frafald af krav om kastration (fra 2014), fjernelsen af transkønnethed fra listen over psykiatriske diagnoser (i 2017), øgede behandlingsmuligheder med en kortere og mere gennemsigtig udredningsproces og en omstrukturering og delvis omdefinering af behandlingssteder. Dette indebærer bl.a., at alle voksne over 18 år nu henvises til et af de tre danske Centre for Kønsidentitet, der forefindes på henholdsvis Rigshospitalet (fra februar 2019), Aalborg Universitetshospital (åbnet 2017) og Odense Universitetshospital (åbnet 2020). Siden 2016 har Sundhedsstyrelsen desuden åbnet for muligheden for hormonbehandling af børn/unge under 18 år. Alle børn og unge under 18 år henvises nu til Rigshospitalets afdelings Sexologisk Klinik, der tidligere havde monopol på udredning og behandling af transkønnede i Danmark.

Udviklingen i mediediskurser om transkønnethed

Parallelt med ændringerne på behandlingsområdet ses der også i medierne et markant skift i den offentlige diskurs om transpersoner. Da vi i 2011 skrev den første danske introduktion til transstudier, var det den absolutte hovedregel, at de etablerede danske nyhedsmedier omtalte transpersoner i andetgørende termer og således signalerede et begræn-

set kendskab til og manglende forståelse for transkønnede og transkønnethed (Raun, Bissenbakker og Nebeling Petersen 2011). Ud over en konsekvent og unuanceret talen om “kønsskifte” om alt fra juridisk reklassificering til medicinske og kirurgiske indgreb blev transpersoner også typisk betegnet som det køn, de ikke identificerede sig som. Et eksempel er mediedækningen af den meget omtalte såkaldte Caspian-sag fra slutningen af 2012, hvor spørgsmålet om behandling af transkønnede børn/unge blev taget op i en mere eller mindre sensationspræget rammesætning og med en konsistent omtale af medicinsk behandling af transkønnede børn/unge som “kønsskifte” eller “skifte køn”. Den transkønnede hovedperson fremstod som en stigmatiseret andet, der taltes *om*, men ikke *med*, mens det i stedet blev overladt til politikere og behandlere at udlægge og forklare transkønnethed (Raun 2016). Mediedækningen af Caspiansagen varslede dog også en ny rammesætning af transkønnethed som et spørgsmål om (menneske)retigheder og diskrimination, ligesom den implicit åbnede for en kritik af Sexologisk Klinik, som dengang havde monopol på behandlingen af transkønnede (ibid. 2016). Muligheden for kritik af transkønnedes behandlingsmuligheder er kun blevet yderligere fremtrædende i perioden herefter. Vores arkiv (se nedenfor) viser fx et øget fokus på transkønnedes livsmuligheder og diskrimination i forhold til spørgsmålet om CPR-nummerskifte for børn/unge. Der gives således plads til en kritik af behandlingsinstitutioner-og procedurer, der bl.a. kritiseres for en meget restriktiv behandling af børn/unge med lange ventetider samt tvungne psykologiske udredninger i forhold til non-binære, der ikke føler sig mødt i det nuværende system (Vaaben 2020a; 2020b).

På samme måde er mediedækningens synsvinkel også ændret, sådan at læseren i stigende grad får mulighed for at se med og fra transkønnedes position. Dels ses langt flere eksempler på transkønnede, der udfolder deres egen identitets- og livsforståelse såvel som kritik af det tidligere og/eller nuværende behandlingssystem. Her optræder også en ny type erfaringskilde, nemlig forældre til transkønnede børn/unge. Det gælder fx repræsentanter for Foreningen for Støtte til Transkønnede børn (stiftet i 2016), som i højere grad får ordet i mediedækningen i

perioden.² Der sker med andre ord en øget synlighed og generel nuancering i skildringen af transpersoners liv i danske nyhedsmedier, hvilket den forholdsvis omfangsrige mediedækning også vidner om. Benævnelsen skifter også i dette tidsrum fra “transseksuel” til “transkønnet”, dog først for alvor fra omkring 2018.³ Generelt er fejlkønning også blevet en undtagelse i den periode, som vi ser nærmere på, og der er en brug af begreber og benævnelser, som stemmer mere overens med dem, der cirkulerer blandt LGBTQI+-organisationer og transkønnede selv: Betegnelser som *transmand*, *transkvinde*, *nonbinær*, *ciskønnet* og *transition* er således generelt langt mere udbredte i medierepræsentationen end tidligere.⁴

Arkiv, samt metodiske og analytiske vinkler

Metodisk er artiklens analyser baseret på et arkiv over den danske mediedækning af behandlingen af transkønnede i en periode på tre år fra januar 2019 til december 2021. Perioden er valgt, fordi der her har været et særligt mediefokus på behandlingen af transkønnede børn/unge. I den danske nationale mediedatabase InfoMedia har vi søgt på forskellige kombinationer af ord og begreber relateret til behandling af transkønnede børn/unge. InfoMedia er Danmarks største mediearkiv, der høster artikler fra landsdækkende, lokale og nichemedier, såvel web- som og printmedier. De søgte ordkombinationer er: *transkønnede børn* (i sin præcise form med 621 hits), *transkønnede unge* (i sin præcise form med 40 hits) og *behandling af transkønnede* (i nærheden af hinanden med 117 hits).⁵ Det indsamlede materiale har givet os et bredt indblik i, hvilke emner der har været rejst og diskuteret i forhold til transområdet og børn/unge i den givne periode. Her kan nævnes, at de historier, der kvantitativt har fyldt mest i perioden, har været spørgsmålet om juridisk kønsskifte for børn og unge under 18⁶ og spørgsmålet om transkønnede børn/unge og idræt, herunder udfordringerne omkring at dyrke sport i forhold til kønsopdelte hold og omklædningsrum.

I nærværende artikel har vi valgt at dykke ned i en specifik case, som med jævne mellemrum er dukket op i medierne i perioden fra 2019–2021. Casen angår kønsfordelingen blandt de transkønnede børn og unge, som

henvises til kønsidentitetsklinikkerne, og er interessant, fordi den eksplisit italesættes som en “bekymring” og samtidig peger på grænserne for, hvordan transition pt forstås i den del af behandlerdiskurserne, som gøres tilgængelig for offentligheden. Vi fokuserer derfor på behandlerdiskursen, sådan som den reflekteres i medierne, og på hvordan behandlerne som citerede autoriteter på området rammesætter spørgsmålet om medicinsk behandling af transkønnede unge/børn. Dette gør vi, fordi behandlerne på flere måder indtager en central position i transfeltet. Dels fordi de, til trods for den nye pluralitet af stemmer i den offentlige debat, nyder en position som privilegerede eksperter på transkønnethed. Dels fordi de besidder en afgørende rolle i transkønnedes behandlingsforløb, da de har det endelige ord i afgørelser om, hvorvidt transkønnede indstilles til behandling eller ej. Behandlernes diskursive forståelser af transkønnethed har således konkrete og materielle effekter i forhold til transkønnedes liv og identitet. Vi analyser derfor via nedslag i den del af arkivmaterialet, hvor behandlere udtaler sig, med henblik på at diskutere implikationerne af den måde hvorpå behandlerstemmen sprogliggør en række bekymringer.

I vores gennemgang af arkivmaterialet har vi b.l.a. været optaget af, hvilke problematikker i forhold til medicinsk behandling af transkønnede medierne dækker og indrammer (Van Gorp 2007; de Vreese 2005), og således hvilke vinkler på disse problematikker læseren/seeren herigennem tilbydes. Vi er særligt optagede af de interviewede behandleres udsagn, som vi læser som diskursive konstruktioner og forhandlinger af transkønnethed, der i særlig grad privilegeres i mediernes dækning, og som derfor fremstår med relativ stor vægt. Interessen samler sig således ikke om behandlerne som enkeltindivider (hvorfor de alene anføres med titler), men om at indkredse de mere generelle diskurser, der kan siges at ‘tale igennem behandlerne’, og som de samtidig bliver garanter for (Laclau og Mouffe 1985). Vi sigter således ikke på at ‘afsløre’, hvad den enkelte behandler tænker eller mener om transition eller på at demonstrere periodens totalitet af diskursordner. Snarere er vi interesserede i at forstå i hvilken form, behandlerne stiller deres stemme til rådighed for offentligheden gennem medierne. Vores ærinde er således at karakteri-

sere og forstå de logikker, som behandlernes bekymringer understøtter for derigennem at kunne diskutere, hvordan ønsket om transition (ikke) kan genkendes og forstås i en moderne dansk offentlighed.

Teoretisk set er vores analyse informeret af trans- og affektteori. Med afsæt i transteori er vi optaget af at undersøge mulighedsbetingelserne for og repræsentationen af unge danske transkønnedes liv og transitioner. Transteori er et tværdisciplinært forskningsfelt, der dels centrerer transkønnedes liv og kroppe i deres mangfoldige kompleksitet, dels indkredser de diskursive tilblivelses- og livsmuligheder og forståelsesrammer, som transkønnede/transkønnethed kommer til eksistens i forhold til (Keegan 2020; Namaste 2000; Prosser 1998; Rubin 2003; Stryker 2006; 2008). Ligeledes trækker vi på historiske indsigter fra det queerteoretiske felt. Det gør vi, fordi vi ser en tendens til, at mere traditionelle heteronormative logikker, som til en vis grad fremstår som et historisk overstået kapitel, her synes at være blevet genoplivet i en mere cisnormativ version. Vi griber derfor tilbage til Eve Sedgwicks analyser af den måde, hvorpå relative queer-inklusioner kan vise sig at løbe gennem stærkt heteronormative logikker, hvilket ultimativt fører til en udviskning af queer livsmuligheder (Sedgwick 1990; 1993). Som vi vender tilbage til, findes der i den danske debat om transkønnede unge mange paralleller til denne logik, idet de umiddelbart transpositive diskurser risikerer at idealisere 'en verden uden transkønnede'. Begrebet om heteronormativitet (Warner 1991) eller den heteroseksuelle matrice (Butler 1990) kan siges at foregribe eller indeholde begrebet cisnormativitet i den forstand, at heteronormativitet betegner en social og kulturel kausallogik, der forudsætter entydigt kønnede kroppe, der naturligt eller selvfølgelig har en kønsidentitet, der stemmer overens hermed, og som har et modsatrettet begær, populært italesat som modpolernes tiltrækning. Men selve betegnelsen *heteronormativitet* og ikke mindst de profilerede eksempler herpå har i en queerteoretisk kontekst traditionelt fokuseret på bruddet med forventningerne til seksuel orientering, hvilket risikerer at efterlade cisnormative forventninger og sanktioner udfoldede (Stryker 2004, 214; Stryker 2006, 7). For transstudier har det derfor været afgørende at introducere og definere cisnormati-

vitet som en særegen term og dermed specificere de kropslige normer og interpersonelle, institutionelle og strukturelle logikker og klassifikationssystemer, der naturaliserer ciskønnede og andetgør transkønnede (ex. Serano 2007; Lennon og Mistler 2014; Whitman 2017; Suárez et al. 2020). I vores analyse anvender vi begrebet cisnormativitet til at betegne en række antagelser og normer, der kommunikerer i behandlerdiskurserne, og som specifikt angår bruddet mellem krop og kønsidentitet. Vores argument er, at cisnormativiteten på paradoksal vis udgør en blind passager i den kønsnormativitet, som behandlerne gerne vil beskytte transpersoner imod.

Vi finder desuden inspiration i det affektteoretiske felts interesse for, hvordan og med hvilke virkninger følelser strukturerer forskellige positioner i transdebatten. Her læser vi især gennem førnævnte Sara Ahmeds begrebsverden. Ahmed foreslår, at følelser hverken skal forstås som indre essentielle tilstande eller som socialt konstruerede fantasier, men at de snarere må betragtes som altid-allerede kropslig- og sprogliggjorte fænomener, som materialiserer, former og skaber den verden, som vi forstår, mærker og føler (Ahmed 2004b; 2020; Bissenbakker og Nebeling Petersen 2020; Myong og Bissenbakker 2021). Hos Ahmed defineres følelser som en form for lim, der knytter enkeltindivider og grupper til det sociale og som forbinder bestemte fænomener, begivenheder, forestillinger og værdier til bestemte subjektpositioner: “Rather than seeing emotions as psychological dispositions, we need to consider how they work, in concrete and particular ways, to mediate the relationship between the psychic and the social, and between the individual and the collective” (Ahmed 2004a, 119). Ahmeds mål er derfor ikke at etablere en følelsernes ontologi, men snarere at forstå hvad følelser performativt *gør* – det vil sige, hvordan de arbejder og forbinder subjekter og sociale strukturer med hinanden. Via Ahmeds kritiske analyser af lykke (2010), ser vi på, hvordan bekymring strukturerer dele af den danske trans-debat. Vi er således optagede af, hvilken form bekymringen antager, og gennem hvilke “affektive økonomier” de specifikke bekymringer løber (Ahmed 2020; 2004a).⁷ Gennem nedslag i arkivet viser vi i det følgende, hvilke træk der gør sig gældende i de behandlerdiskurser,

som medierne præsenterer. Afsluttende diskuterer vi konsekvenserne af at forstå transition inden for de rammer, som behandlerdiskurserne og mediernes vinkling af dem betinger.

Nye generationer

At der er kommet et delvist nyt personale fra en 'ny generation' af behandlere, som synes mere lydhøre over for transpersoners ønsker, fremgår tydeligt af de eksempler, som findes i vores mediearkiv. Det ses her, at behandlerne generelt anvender et meget andet vokabular end tidligere. Eksempelvis fortæller overlæge og leder af Rigshospitalets Center for Kønsidentitet, at: "Vi bruger ikke betegnelsen kønsskifte mere. Det er mere rigtigt at kalde det kønsbekræftende eller bedre kønsmodificerende behandling" (Fajstrup 2020). Behandlerne udtrykker generelt en mere åben og lyttende tilgang til og forståelse af transkønnethed, der ikke på samme måde som tidligere tager udgangspunkt i patologisering. Som ledende overlæge på Center for Kønsidentitet på Aalborg Universitetshospital siger til den regionale avis JydskeVestkysten: "Transkønnet er hverken en psykisk eller somatisk diagnose. Man er ikke syg. Det er helt almindelige mennesker, der har et kønsligt ubehag, og jeg har så stor respekt for den her gruppe mennesker" (Knudsen 2020). Der ses ligeledes en hidtil uset accept af fx non-binaritet, hvilket spejler internationale udviklinger på området (jf. Harrison og Engdahl 2013, 11), og som tidligere har været fraværende (Occhino og Skewes 2020).

Desuden viser mediedækningen en helt anden villighed fra behandlernes side til introspektion og selvkritik end tidligere. Den ledende overlæge ved Sexologisk Center og Center for Kønsidentitet på Aalborg Universitetshospital betegner i den landsdækkende avis Information fx den tidligere lovgivning på området som "baseret på et meget binært syn på køn [...]. Det var en ekstremt paternalistisk og indgribende lov" (Vaaben 2020a). På samme måde er sindslidelse ikke længere en automatisk mistanke ved ønske om transition, og der åbnes op for, at transkønnede kan være psykisk sårbare uafhængigt af deres kønsidentitet i øvrigt:

Tidligere måtte man heller ikke have en psykiatrisk lidelse for at blive behandlet. Men i dag har vi patienter med depression, skizofreni og borderline. Man skal være velbehandlet – det vil sige ikke psykotisk – når der skal træffes behandlingsbeslutninger. Men derudover er psykotiske episoder ikke en hindring. (ibid.)

En markant forandring er desuden behandlernes afmontering af risikoen for fortrydelse som den store udfordring for behandling af transkønnede. En overlæge på Sexologisk Kliniks børneafdeling på Rigshospitalet siger fx til nyhedsmediet DR: “Jeg synes, at vi hjælper så mange flere end dem, som fortryder” (Søndergård Ingvorsen 2019). Fortrydelsesbekymringen er ikke helt forsvundet, men den holdes nu kontinuerligt op imod den mistrivsel, som behandlingen er alternativ til. Den ovennævnte overlæge siger fx til den landsdækkende avis Weekendavisen: “Risikoen er, at man behandler nogle, der senere fortryder, men den eksisterer jo også i andre områder [...] der er også en risiko ved ikke at behandle, så vil der være børn og unge med kønsdysfori, der har så store vanskeligheder og er så forpint på grund af deres situation, så de får et dårligere liv” (Villemoes 2019). Eller som en overlæge og leder af Rigshospitalets Center for Kønsidentitet siger i det medicinske fagblad Ugeskrift for Læger: “Vi har patienter, der afbryder hormonbehandlingen, men det behøver ikke betyde, at de har fortrudt eller at de ikke er transkønnede” (Fajstrup 2020).

Sådan som de citeres i mediedækningen, fremstår behandlerne således med et sympatisk blik på transkønnede, og de reflekterer en enighed om at sikre den bedst mulige livskvalitet for denne gruppe. Gamle bekymringer om sindssyge er således mere fraværende, og bekymringen om fortrydelse afmonteres eller formuleres på nye præmisser. Der er kommet en øget respekt for og tiltro til transpersoners selvindsigt, kropslige selvbestemmelse og evne til at vurdere og samtykke til behandling. Samtidig synes nye bekymringer dog at træde i stedet. Bekymringer, som peger på nogle af de nye normative rammer for transpersoners selvbestemmelse. Det er disse nye bekymringer, som vi nu vender os imod.

Nye bekymringer

I vores arkiv ses det, at behandlerne rejser flere forskellige problemstillinger relateret til transition, men det er dog særligt udvalgte bekymringer, der gives betydning og vægt i mediernes vinkling og betoning. Som sådan peger medieringen af disse bekymringer på de grænser for transition, som mediebilledet dermed afspejler, men også forstærker. En behandler reflekterer over de længerevarende konsekvenser af behandlingen og herunder mulighederne for fremtidig kritik af behandlingen i Information:

Som behandler er jeg naturligvis bange for, om vi gør noget forkert. Man kan jo godt frygte, at der kommer nogen om 20 år og siger: 'Hvad pokker lavede I?' [...] Vi har jo indført en meget udvidet behandling uden at vide, hvad langtidskonsekvenserne er. På kort sigt går det godt, men hvad med om 30 eller 40 år? (Vaaben 2020b)

Her åbnes således for en række af spørgsmål i forhold til behandlingen, fx i forhold til langtidsvirkninger, praksis m.m.

Det er dog især spørgsmålet om kønsfordelingen blandt transkønnede børn og unge, som over en treårig periode vækker mediernes interesse. Bekymringen går her på, at der procentvist er flere børn og unge, der ønsker at transitionere til drenge end til piger. Den medierede debat om kønsfordelingen begynder mest eksplicit i Kristelig Dagblad i april 2019 under overskriften "Især piger søger hjælp for at få kønsskifte" (Fogde 2019). Også Weekendavisen tager sagen op i august 2019 i en artikel med underoverskriften "Piger vil være drenge" (Mygind 2019). I november 2019 bringer Danmarks Radio dokumentaren *Jeg vil ikke være pige mor*, som sætter fokus på behandlingen af transkønnede børn/unge. Dokumentaren følger en række transbørn på nært hold, som enten får eller overvejer stophormonbehandling, og den inkluderer bl.a. interviews med forældrene og behandlere på området. Faren for fortrydelse fylder en del i udsendelsen, samtidig med at der også lægges vægt på vigtigheden af hormonbehandling i forhold til transkønnedes livskvalitet. Dokumentaren præsenterer desuden statistikker over en markant

stigning i antallet af henvisninger af transkønnede børn til Sexologisk Klinik, ligesom der lægges vægt på stigningen i antallet af henviste transdrengene. Transdrengene udgør desuden hovedpersonerne i udsendelsen, der også indledende præsenteres som en “dokumentar om børn, der er født som piger, men hellere vil være drenge” (speak før udsendelsen). Dagen efter tv-premierer på DR-dokumentaren bringer Danmarks Radios hjemmeside en artikel med underoverskriften “bemærkelsesværdig kønsforskel”, som udgør et direkte citat fra en af de behandlere, som også optræder i dokumentaren (Søndergård Ingvorsen 2019). Ligeledes tages sagen op i Danmarks Radios sene TV-Avis samme dag (TV-Avisen 11. november 2019). En måned senere bliver dette spørgsmål det altomfattende omdrejningspunkt for en artikel bragt af Jyllands-Posten: “Langt flere piger end drenge vil skifte køn: ‘Vi kan godt være bekymrede’” (Kott 2020). Der går derefter et år, før der i januar 2021 kommer en længere artikel, der igen centrerer dette emne. Denne artikel figurerer i forskellige versioneringer i avisen Information under to forskellige overskrifter: “Langt flere piger end drenge ønsker kønsskifte. I forskningen har de kort sagt ingen anelse om hvorfor” (Reil-Gammelgaard 2021a) og “Tre gange så mange piger som drenge ønsker et kønsskifte. Hvorfor?” (Reil-Gammelgaard 2021b). I den undersøgte periode er der desuden adskillige andre artikler, der nævner kønsfordelingen i forhold til behandling af transkønnede børn/unge, dog uden at dette udgør artiklernes overskrift (ex. Hostrup 2019; Schelde 2019). Selv om spørgsmålet om juridisk kønsskifte for børn/unge under 18 og problemstillinger omkring transkønnede børn/unge og idræt, herunder kønsopdelte hold og omklædningsrum, kvantitativt har været de største historier i perioden, har vi alligevel valgt at fokusere på historien om kønsfordelingen, dels fordi debatten, som det fremgår, er genkommende, dels fordi den rejser nogle principielle spørgsmål til præmisserne for den nye transpositive diskurs, som mediedækningen gør behandlerne til garant for.

Debatten om kønsfordelingen tydeliggør atter, at der er sket et skift i forhold til bekymringens genstand: Hvor behandlingssystemets bekymringer tidligere primært var funderet i en kritisk individualiseret evaluering og analyse i forhold til, hvorvidt den transkønnede var sikker nok

i sin sag og/eller til fare for sig selv, så tager de nye bekymringer form af en mere samfundsvendt analyse. I en artikel fra DR sammenfattes problemstillingen således:

“Det kan vi godt blive lidt bekymrede for. Det er en rigtig bemærkelsesværdig kønsforskel” [...]. Der kan være forskellige årsager til denne forskel, forklarer [overlægen], som blandt peger på, at det er nemmere at springe ud som dreng, når man er pige end omvendt. “Vi kan dog være lidt bekymrede over, at det ikke er hele forklaringen. Hos nogle af de piger, der kommer, kan vi godt være lidt bekymrede for, om det virkelig er det at være dreng inden i, som er styrende. I stedet kan vi godt få den mistanke, at det er et fravalg af det feminine, som er grunden til køns-skiftet”, siger overlægen. (Søndergård Ingvorsen 2019)

Eller som samme overlæges udsagn opsummeres af speakeren i TV-Avisen: “[L]ægerne [er] bekymrede for, at pigerne påvirkes af samfundet og ikke af en indre oplevelse af at være dreng” (TV-Avisen 11. november 2019). Denne bekymring tager således en væsentlig anderledes form end den traditionelle bekymring for sindssyge og fortrydelse. Den nye bekymring tager snarere form som en mistanke om, at ønsket om at transitionere til dreng blot må forstås som en reaktion på samfundets favorisering af maskulinitet. Behandleren siger:

Når de fødselstildelte piger kommer i puberteten, og deres kroppe ændrer sig, begynder nogle af dem at få de her tanker. Måske er omverdenen begyndt at reagere anderledes på dem, fordi deres kroppe pludselig bliver seksualiserede. De får måske ikke lige så meget taletid, de bliver nedgjort, hvis de fylder for meget, og der bliver forventet nogle bestemte pigeting af dem, som de ikke kan identificere sig med. Og så får de det rigtig, rigtig dårligt med deres feminine kroppe. (Reil-Gammelgaard 2021a)

Der peges her på samfundets kønnede forventningspres som en kontekst for transitionsønsket. Det, som problematiseres, er dog ikke de kønnede normer i sig selv, men snarere hvorvidt nogle blot går i transition, for-

di de er utilfredse med samfundets indskrænkning og seksualisering af kvindekroppen og ikke som sådan med deres kønsidentitet. I en anden artikel siger samme behandler: “Vi lever jo i en kultur, som ikke værdsætter det feminine så meget, og så kan man spørge sig selv, om det at ændre sit køn ubevidst bliver en løsning på den manglende ligestilling” (Mygind 2019). Samtidig er der på tværs af behandlerne enighed om, at det er “nemmere” for transdrengene end transpiger “at springe ud som transkønnede”, fordi man “uden latterliggørelse, social udskamning og transfobi kan fremtræde maskulint” (Reil-Gammelgaard 2021a). Den udbredte opfattelse er således, at det omgivende samfund skaber et mere intenst og begrænsende kønnet forventningspres på kønstildeelte piger end på kønstildeelte drenge, men at der også er et større handlerum i forhold til maskulin selvfremførelse og identifikation, hvilket tilsammen skaber skævheden i tilstrømning til de kønsidentitetsklinikkerne.

Herudover udpeges de nye muligheder for informationssøgning og fællesskab via sociale medier som en mulig kilde til den kønnede skævhed. Overlægen på Sexologisk Klinik forklarer således, at: “En gruppe af de unge, som henvises, er isolerede og meget på internettet. Deres dysfori kommer pludseligt i eller efter puberteten, og den er meget kropsligt centreret. Og det er som regel piger.” (Reil-Gammelgaard 2021a)⁸ For behandleren afstedkommer dette en tvivl om, “hvorvidt de unges ord er udtryk for deres egne erfaringer eller stammer fra grupper på sociale medier, hvor de forstærkes i en entydig selvdiagnosticering, før de møder op hos lægen” (ibid.). Disse fællesskaber ses således som en potentiel underminering af transitionsønskets ægthed: “nogle gange er det som ‘at høre dem læse op fra en facebookmanual’”, siger behandleren eksempelvis (ibid.). Bekymringen for at transitionsønsket ikke står til troende, men blot er en flygtig ide plantet i den unge via de sociale medier, kan ses som sammenvævet med mistanken om, at transitionsønsket udtrykker et forskudt ønske om at undslippe patriarkatet.

Teorier om homoseksuel og transkønnet forførelse

Som det fremgår, har disse bekymringer således en anden karakter end tidligere tiders. Det er ikke længere frygten for sindssyge og fortrydelse,

som er i centrum, men i højere grad behandlingens langtidskonsekvenser, kønsfordelingen af ansøgerne og – mere implicit – autenticiteten af ansøgerens ønske om transition. Bekymringen for mængden af transdrenge kan således siges at hvile på nye logikker, men den præges også omvendt af historisk velkendte træk. Således har den en stor lighed med diskurser, som tidligere overvejende har været brugt om homoseksuelle. Bekymringen om social smitte fremstår således som et tydeligt ekko af teorien om “homoseksuel forførelse”, som især var fremherskende midt i 1900-tallet. Ifølge denne teori tænkes en art ‘uægte’ tilfælde af homoseksualitet at opstå som følge af social påvirkning enten gennem ‘ægte’ homoseksuelles forførelse eller via ‘tvangshomoseksualitet’, hvor homoseksuelt begær forekom som en sidste erotisk mulighed i monokønnede miljøer (Lützen 1986; von Rosen 2007). Implicit i forførelsesteoriens tanke var, at mange ville kunne ‘reddes’ eller omvendes fra en skæbne som homoseksuelle, hvis de blot fandt de rette (modsatkønnede) partnere og/eller blev udsat for passende heteroseksuel påvirkning (Edelberg 2012, 36). Som Sedgwick viser, hviler et sådant ønske om et bedre liv for disse ‘potentielt heteroseksuelle’ dog selvsagt på en forudsætning om, at heteroseksualitet fundamentalt er at foretrække frem for homoseksualitet. En logik som ultimativt understøtter, hvad Sedgwick har kaldt “a hygienic western fantasy of a world without any more homosexuals in it” (Sedgwick 1993, 78), hvilket også er én af de mange grunde til, at queer aktivister og -teoretikere ønskede at gøre op, ikke blot med teorien om homoseksuel forførelse, men mere grundlæggende med den heteronormative tankegang, som teorien byggede på.

Da Sedgwick i 1993 beskrev denne forestilling om heteroseksualitetens påståede moralske og ontologiske forrang, var det for at vise, hvordan det homofobiske tankegods, som forførelsesdiskursen bygger på, stadig strukturerede det amerikanske samfund i 1990erne. Hendes analyse synes dog ikke desto mindre relevante for nutidige danske diskurser om transition. At teorien om forførelse så selvindlysende hentes frem af historiens gemmer peger på, at den heteronormative antagelse, som teorien bygger på, også altid allerede har en indlejret cisnormativ logik, herunder ideen om at ikke bare homoseksualiteten kan forstås som en fejl i

det heteroseksuelle script, men at transkønnethed ligeledes kan betragtes som en fejl i det ciskønnede script (Butler 2004). Forskellen er, at hvor man i en dansk kontekst kan tale om en generel kulturel udvikling, som har sat spørgsmålstegn ved at forstå homoseksualitet som udtryk for forførelse og fejl, så ligger teorien øjensynligt stadig lige for, når det kommer til transkønnethed. Hvor behandlerne som nævnt ikke længere betragter homoseksualitet som en afvigelse, der naturligt medfører, at et transitionsforløb afvises, så er transitionsønsket i sig selv noget, der vækker mistanke om forførelse og falsk bevidsthed. Ønsket om transition påkalder sig øjensynligt en ekstra grundig undersøgelse, der skal adskille ægte ønsker fra uægte og selvindsigt fra falsk bevidsthed.

Transkønnethed knyttes her til sin egen form for forførelsesteori, medieret gennem moderne teknologi i form af de online medier, hvor unge transpersoner mødes om “entydig selvdiagnosticering” (Reil-Gammelgaard 2021a). Antagelsen om, at unges transitionsønsker fremkommer ved en art forførende gruppepres forstærket af sociale medier, trækker her på et mere traditionelt syn på medier og mediebrug, i følge hvilket unge mediebrugere/deltagere ureflekterede indoptager og (over) identificerer sig med de oplysninger og holdninger, der cirkulerer her. En tanke der har klare reminiscenser af den velkendte kanyleteori (se ex. Carratalá 2020), der fra 1920 til 1940 dominerede flere diskussioner om massemediernes indflydelse. Antagelsen er her, at mediebrugeren er en forholdsvis passiv modtager af mediernes informationer – det vil sige, at mediers og peers’ budskaber nærmest ‘sprøjtes ind’, uden at brugeren aktivt og selvrefleksivt fortolker og interagerer med indholdet. På trods af at medieforskning i dag generelt betragter dette som en forsimplet og reduktiv opfattelse af kommunikationsprocesser, kan den således spores i behandlernes bekymring for påvirkning via sociale medier, hvor logikken er, at jo mere unge der hører om, ser og møder andre transkønnede, jo flere af dem bliver transkønnede. Kontakten til transkønnede miljøer forud for transition opfattes således som et potentielt mistænkeliggørende element, der korrupperer en ellers autentisk selvfølelse. Kønsoplevelsen forventes således at ‘komme indefra’, fra en umedieret identitet, der er rensset for ydre samfundsmæssige påvirkninger.

Som vi vender tilbage til nedenfor, er behandlingsinstitutionens skepsis over for indøvede og/eller skematiske selvfortællinger forståelig i kontekst af den kritik af fejlbehandling, som feltet også præges af. Men den er også til en vis grad paradoks, eftersom de diagnostiske kriterier og processer i sig selv hviler på en bestemt narrativ skabelon for transkønnethed, som afgør adgangen til behandling (Dietz 2023). Dette er narrative skabeloner, som transkønnede på én gang forventes at leve op til, men samtidig ikke forventes at kunne gennemskue eller beherske. Behandlerinstitutionernes egen rolle som strukturerende “narrativt filter” (Prosser 1998, 7–8) usynliggøres således gennem fortællingen om transkønnedes mistænkeligt overbevisende selvfortællinger. Eller med andre ord: Man mener på den ene side, at der bør være specifikke rammer for, hvilke narrativer, der bør give adgang til kønsmodificerende behandling, men undres samtidig over, at klienterne søger at leve op til disse rammer. Således bliver en ny transforførelsesteori her anledning til en mistænkeliggørelse af unge transpersoners indbyrdes online solidaritet og støtte, der tages som et muligt bevis på deres inautentiskhed.

Spørgsmålet om inautenticitet, som historisk set klæber til transidentiteten reaktualiseres således her i en ny form. Tidligere betragtedes transkønnede som forfejlede og unaturlige versioner af ‘rigtige’ mænd og kvinder (Stryker 1994/2006), ligesom behandlere historisk set har udtrykt mistillid til sandfærdigheden af den transkønnedes fortælling (Califia 1997, 68), hvorfor behandleren så det som en af sine fremmeste opgaver at evaluere, hvorvidt ønsket om transition stod til troende. Spørgsmålet om kønnets ægthed videreføres her hos de danske behandlere, nu udtrykt som et ønske om at beskytte den transkønnede imod andre transkønnede og sociale mediediskurser. Mistanken om inautenticitet klæber således fortsat til transidentiteten på en anden og mere påtrængende måde end til cisidentiteten, idet der efterspørges en særlig form for uskyld eller renhed i identitetsforståelsen hos transkønnede.

Bekymringens økonomi

Behandlernes bekymringer trækker således på historisk velkendte diskurser. Samtidig reflekterer de også en ændret historisk og politisk situ-

ation. Bekymringerne kan således læses i relation til det, som Chris Dietz i sin analyse af det danske behandlingssystem for transkønnede betegner som “institutionel skrøbelighed”. Dietz identificerer den medicinske regulering af transpersoners kroppe i Danmark som præget af behandlernes høje “risiko-modstand”. Denne, siger Dietz, må forstås som en respons til den risiko for materielle og sociale sanktioner, som behandlingsinstitutionerne står i. Behandlerne udtaler sig således i en kontekst, hvor der dels har været en voldsom kritik af manglende tilsyn med medicinsk behandling generelt. Dette afstedkom i 2010’erne en række mediasager om fejlbehandlinger,⁹ hvoraf nogle tog udgangspunkt i enkelte lægers manglende faglighed i behandlinger af transpersoner (Dietz 2023, 102ff). Hertil kommer det anti-gender backlash, som er del af mediedebatten i samme periode. Denne har i en dansk kontekst haft form af voldsomme angreb på transition og transkønnethed som fænomen. Toneangivende anti-gender meningsdannere har således betegnet forbedringer på behandlingsområdet som udtryk for en knægtelse af ciskønnedes rettigheder. I denne logik er det “de transkønnede, der påtvinger os andre deres normer”, hvorfor transkønnede netop *ikke* “bør mødes med sympati og opmærksomhed. Tværtimod” (Nørgaard og Fog 2021). De eksisterende transitionstilbud betragtes her som udtryk for, at interesseorganisationer “har fået held til at indoktrinere såvel børn som forældre og skolefolk til at tro, at langt flere, end den knap ene promille eksperter anslår, er født i den forkerte krop” (Stidsen 2021).¹⁰ I disse alarmistiske, frygt- og trusselsbårne trans-paniske diskurser fremstilles transition som en simpel proces, der forestilles at være fri adgang til på landets klinikker, og som transpersoner og læger sætter ciskønnede børn og unge under et voldsomt og unaturligt pres for indgå i. Disse diskurser anvender ‘beskyttelse’ af barnet mod LGBT-oplysning som en central trope, hvilket skaber en særlig skrøbelighed omkring behandling af transkønnede børn. Denne kontekst skaber selvsagt et miljø, som sætter behandlerne under skærpede krav om at bekræfte feltets faglige legitimitet ved at demonstrere vilje til selvrefleksion, forsigtighed og evne til problemstyring. Bekymringerne kan således forstås som en måde at demonstrere, at man er villig til at diskutere spørgsmål relateret

til behandlingen. Samtidig kan det tale de specifikke bekymringer om kønsfordelingen ind i et mere generelt spørgsmål om samfundets indskrænkning af kvindekroppens handlerum, ses som behandlernes forsøg på at centrere andre spørgsmål end dem, som anti-genderdiskursen insisterer på.

Disse omstændigheder kan ses som medvirkende til, at behandlerdiskursen ligger fjernere fra tidligere tiders fokus på at opretholde samfundets kønsbinaritet (Storm 2017) og nærmere en kritik af samfundets kønsnormer som betydningsfuld kontekst for de unge transdrenge og transpigers transitionsønsker. Flere af behandlerne peger som nævnt på den kulturelle favorisering af maskulinitet over femininitet som noget, der har betydning for, hvordan man kan komme til eksistens som hhv. transmand og transkvinde. Man kan sige, at disse bekymringer søger at åbne for et blik, der ikke som tidligere retter sig imod fejl i den transkønnedes krop eller psyke, men mod samfundets kønnede undertrykkelsesformer. Selvom dette også må ses som en sympatisk udvikling, må en undersøgelse af bekymringens økonomi imidlertid også være opmærksom på, dels hvordan disse bekymringer former forståelsen af transition, dels på hvis bekostning sådan en kritik fremføres. Bekymringen om de (for) mange transdrenge gør det nødvendigt at spørge til transbekymringens økonomi mere generelt: Hvad betyder det, at kampen for et mere køns-inklusive samfund kommer til at gå gennem den transkønnedes krop og mere præcist trans-drengbarnets krop? Hvad indebærer det, at medieopmærksomheden efterfølgende samles om transitionen snarere end om de kønnede samfundsnormer som sådan? Hvad er prisen for, at læger og behandlere kan blive mindre bekymrede, og hvilke stemmer og ønsker må betvivles i samfundskritikkens og den institutionelle skrøbeligheds navn?

Inspireret af Ahmeds affektteoretiske analyser er det her oplagt at pege på nogle af de normative krav, som disse bekymringer indebærer. I sin analyse af lykke (Ahmed 2010) peger Ahmed som nævnt på lykken som noget, der ikke blot må forstås som et individuelt begærsobjekt, men også i høj grad som et normativt krav. Ideen om lykke som noget alle kan og bør ville opnå, udstikker implicit en række veje eller 'orientere-

ringer', som forventes at garantere den enkeltes lykke (det kunne fx være ægteskabet eller det gode job). Det normative består dog ikke kun her i den specifikke vej, ad hvilken man forventes at gå for at blive lykkelig, men mere centralt er kravet om, at man ved at følge netop denne sti gør *andre* lykkelige. Din bliven-lykkelig-på-min-måde skal altså ultimativt sikre min lykkefølelse. Som Ahmed viser, kan bekymringens umiddelbart omsorgsfulde løfte om at sikre lykken for den, man bekymres for, med andre ord indebære en implicit "lykkeforpligtelse", som dikterer, at den, som bekymringen angår, må afstå fra egne drømme og sandheder for at opretholde den bekymredes lykke. En sådan "betinget lykke" dikterer, at "I take up what makes you happy as what makes me happy, which may involve compromising my own idea of happiness" (Ahmed 2010, 57). I nærværende eksempler tager en sådan transkønnet lykkeforpligtelse form af et ansvar for at afmontere behandlerens (og i forlængelse af mediers betoning af dette: den ciskønnede offentlighed)s bekymringer. Dette indebærer bl.a., at transdrengen som nævnt må forsikre behandleren om, at hans transitionsønske er autentisk, hvilket her vil sige, at det hverken er udtryk for gruppepres medieret af Facebookfora eller et forsøg på at omgå samfundets kønnede normer. Autenticitetskravet konstruerer her implicit en grundlæggende modsætning mellem, det at ville transitionere og det at være kritisk over for samfundets kønsnormer, i hvilken det underforstås, at de to perspektiver ikke kan leve side om side eller udgøre del af samme overvejelse. De fødselstildelte pigers transitionsønsker forstås således primært som et forsøg på at omgå patriarkalske strukturer snarere end som en kompleks og legitim måde at navigere i et kønnet samfund på.

Det er i forlængelse af dette sigende, at bekymringen for ønsket om transition som resultatet af et kønsnormativt samfund ikke italesættes en bekymring for, at så få *transpiger* søger om transition. Selv om nogle behandlere også foreslår at se skævheden i statistikken som en afspejling af "en diskriminerende kultur", hvor især transkvinder oplever stigmatisering, vold og diskrimination, hvorfor de "ikke føler sig trygge ved at springe ud før senere i livet" (Reil-Gammelgaard 2021a), så bliver fokus for behandlerens mistænksomhed over for kønsskævheden – sådan

som den dækkes i mediernes – aldrig det relativt lave antal transpiger. Transpigernes fravær bliver således ikke udpeget som et symptom på samfundets kønnede normer, ligesom det ikke fremhæves som et bekymringspunkt i sig selv. I stedet bliver den i mediernes vinkling alene et bevis på den bekymrende overvægt af transdrengene. Som transforsker Cael M. Keegan påpeger, er det ikke atypisk at transkønnethed optages i den kønskritiske samfundsanalyse på en måde, som indebærer et forsimplet syn på fordelingen af magt- og underordningspositioner, det vil sige et syn, som på forhånd udpeger ciskønnet kvindelighed som altid allerede mest beskyttelseskrævende. I ovenstående eksempler ses det fx, hvordan behandlernes bekymrede samfundskritik finder sted igennem den transkønnedes krop på en måde, som ultimativt udpeger og privilegerer cispiger/-kvinder som undertrykkelsens sande subjekt (se også Keegan 2020, 388). Mediedækningens samstemmende enighed om at bruge betegnelsen “piger” om unge personer, der er tilkendt kvindekøn ved fødslen, og som udtrykker ønske om at transitionere til drenge, kan således ikke undgå at pege tilbage både på det særlige beskyttelseskrav, som netop cispigekroppen (men netop *ikke* trans-pigekroppen) påkalder sig, og på, at ciskønnethed fastholdes som den ultimativt mest neutrale betegnelse i omtale af måske-transpersoner, særligt når der er tale om børn/ unge. Kategorien ‘pige’ og ‘kvinde’ fastholdes således sprogligt som det stabile og identificerbare subjekt, der udgør det ultimative mål for beskyttelse fra samfundets kønnede normer. I denne logik bliver den transkønnede krop således pladsholder for en samfundskritik, som ultimativt lader samme krop glide i baggrunden.

Afsluttende: Fra bekymrende truet til bekymrende populær

I introduktionen til *lambda nordica's Trans Health (Care)*-særnummer peger gæsteredaktørerne på de i et menneskerettighedsperspektiv problematiske begrænsninger, det indebærer, når: “[i]nteractions with medical professionals represent an entanglement of medical, legal and financial power dynamics in which gaining access to medical services [...] explicitly requires compliance with a received narrative based on assumptions about trans persons” (Harrison og Engdahl 2013), ligesom

flere af artiklerne i særnummeret fremhæver, at de normative (ofte binære) rammer, som behandlerdiskursen forstår transkønnethed inden for, har ekskluderende effekter (Repka og Repka 2013; Stryker 2013; Tracyk, Wurm og Ahonen 2013). Som det fremgår, kan sådanne antagelser dog øjensynlig skifte i en umiddelbart mere transinklusive og mindre binære retning uden at miste status som omgængelige narrative krav. I det forholdsvis korte samtidshistoriske perspektiv, som den offentlige medicinske behandling af transpersoner dækker, er der således sket markante skift og forskydninger. Som det ses i de behandlerdiskurser, som centrerer i medierne, er tidligere tiders italesættelse af transition i kontekst af faren for sindssyge og fortrydelse erstattet af en ny form for transvenlig diskurs, som viser en ny type lydhørhed og fleksibilitet over for transkønnede i behandlingssystemet. Samtidig formes disse nye diskurser dog af nye bekymringer, som indgår i og understøtter nye cisnormative økonomier. Det gælder dels de forsigtighedsdiskurser, som behandlingssentrene institutionelle skrøbelighed betinger, dels de diskurser, som synes at have overraskende meget til fælles med klassiske homofobiske diskurser. Diskursen om vurderingen af unges transitionsønsker, sådan som de formuleres fra behandlere, og som de tages op af medierne, udfordrer således aldrig den fundamentale præmis om, at transition i udgangspunktet er uønskværdig.

Det, som er væsentligt at være opmærksom på, er, hvordan en sådan grundantagelse, kombineret med mistanken om forførelse, risikerer at alliere sig med en hygiejnisk drøm om en verden uden transpersoner. Som sådan er det spørgsmålet om der overhovedet er tale om en bevægelse væk fra mistænkeliggørelse af medicinsk transition, eller snarere om en bevægelse mod nye former for mistænkeliggørelse. Tidligere var transkategorien andetgjort, patologiseret og stigmatiseret i en sådan grad, at institutionen opfattede det som sin rolle at sikre, at den transkønnede ikke blot havde et tilstrækkeligt stort ønske om og trang til at transitionere, men også den nødvendige stamina og robusthed til at kunne overleve livet som transperson. Fortrydelsesdiskursen kredsede derfor om, hvorvidt transpersonen kunne 'klare det'. En af de måder, hvorpå behandler-systemet i flere årtier testede dette, var gennem den såkaldte "real-life test"

eller “real life experience” (anvist i *The Standards of Care* fra 1979 og adskillige senere udgaver,¹¹ jf. 2008). Testen gik ud på, at transpersonen skulle leve og agere fuld tid i deres identificerede køn inden for en vis tidsperiode (typisk omkring et halvt år), og først derefter eventuelt kunne gives tillades adgang til medicinske og kirurgiske indgreb (Irving 2008, 44). De nuværende diskurser om transkønnethed cirkulerer gennem en lignende bekymring, dog nu med diametralt modsat fortegn, nemlig opfattelsen af, at transkategorien er blevet *for* populær, lettilgængelig og levbar. Transition fremstilles nu som den ‘nemme’ vej ud af et mandsdomineret samfund og derfor som noget, som (alt for) mange gerne vil. I forlængelse heraf formuleres en bekymring om, at adgangen til juridisk re-klassificering og medicinsk intervention kan blive *for* let. I sin mest radikale form formuleres det som en frygt for, at alle nu vil være transkønnede og også tvinger andre til at være det, sådan som det ses i anti-genderdiskurserne. I en anden form optræder denne opfattelse hos behandlere, der gør sig til talspersoner for bekymringen for, hvorvidt transitionen kan siges at være udtryk for et autentisk, indre ønske, der kan demonstreres at være fuldstændig frigjort fra sin samfundsmæssige kontekst.

Sådanne diskurser er ikke uskyldige. At de står i fare for at alliere sig med transfobiske politikker tydeliggøres bl.a. af det forhold, at et beslutningsforslag, som det yderligtgående højrefløjsparti Nye Borgerlige fremførte i det danske folketing i marts 2023 med henblik på at forbyde lægelig behandling af transbørn, direkte refererede til debatten om de ‘for mange’ transdreng. I lovforslaget citeres argumenter fra artikler, vi har berørt i vores analyse ovenfor, ligesom behandlernes bekymring benyttes som belæg for, at medicinsk behandling skal erstattes med terapi, som skal få unge til at acceptere at leve i deres fødselstildelte køn (Folketinget 2023). Selvom beslutningsforslaget blev nedstemt ved førstebehandlingen, tydeliggør det, hvordan diskursen kan få endog meget konkrete politiske konsekvenser.

Selvom behandler- og mediediskurserne gennem de seneste 10 år i stigende grad har givet stemme til transkønnedes overvejelser og bekymringer, så er det ikke primært disse, som mediedækningen udfolder og vægtligger i relation til spørgsmålet om kønsbalancen mellem unge, der

søger behandling. Således viger transkønnedes bekymringer omkring cisnormativitet i og uden for behandlingssystemet for samme systems velmenende, men ultimativt cisnormative bekymringer for graden af den transkønnedes autenticitet. Det, vi her anholder, er ikke i sig selv behandlingernes italesættelser af medicinsk transition eller for den sags skyld den måde, hvorpå disse bekymringer tages op og centrerer af medierne. Snarere ser vi formuleringerne af de specifikke bekymringer og mediernes vilje til at forfølge nogle af disse (mere end andre) som en indikator på, hvilke fortællinger om kønnet transition, der allerede nyder en høj grad af genkendelighed i offentligheden. I et samfund, hvor bekymringen først og fremmest henlægges til transpersonens krop og transitionsønsker, risikerer det således at blive denne krop – og ikke det omgivende, cisnormative samfund – som gøres til den offentlige diskussions naturlige genstand.

TOBIAS RAUN er lektor i kommunikation ved Roskilde Universitet. Han er koordinator af en profil i Forandringskommunikation og forsker i køn og medier. Han har udgivet en bog om transkønnedes selvrepræsentation og fællesskabsetablering via YouTube (2016) og er redaktør af en bog om medieret intimitet (2018). Han arbejder pt på et forskningsprojekt om plastisk maskulinitet.

MONS BISSENBAKKER er lektor ved Københavns Universitet. Som leder af *Center for køn, seksualitet & forskellighed* underviser og forsker han i en bred vifte af studier af køns- queer- og affektteori. Han arbejder i øjeblikket på tre forskellige projekter: Affektiv biopolitik i dansk migrationspolitik, aids-litteraturens kulturhistorie i Danmark 1985–2000, samt et projekt om transkønnethed og kønsoverskridelse i dansk skønlitteratur 1700–2025.

LITTERATUR

Ahmed, Sara. 2020. *Et ulydigt arkiv. En Sara Ahmed antologi*. Oversat af Daniel Nikolaj Madsen, Eva Obelitz Rode, Lea Hee Ja Kramhøft, Mette A.E. Kim-Larsen & Nina Cramer. København: Forlaget Nemo.

- Ahmed, Sara. 2010. *The Promise of Happiness*. Durham: Duke University Press.
- Ahmed, Sara. 2004a. Affective economies. *Social Text* 22(2): 117–139.
- Ahmed, Sara. 2004b. *The Cultural Politics of Emotion*. New York: Routledge.
- Amnesty International. 2014. *The State Decides Who I Am: Lack of Legal Gender Recognition for Transgender People in Europe*. 4. februar, 2014. <https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2021/06/euro10012014en.pdf>
- Amnesty International. 2016. *Briefing: Transkønnedes adgang til sundhed i Danmark. Opfølgning på Amnestys rapport fra 2014*. <http://amnesty.dk/wp-content/uploads/media/2263/amnesty-transkoennedes-adgang-til-sundhed.pdf>
- Bissenbakker, Mons & Nebeling Petersen, Michael. 2020. 'En følelsernes grammatik og politik'. I *Et uledigt arkiv – en Sara Ahmed antologi*, 13–25. København: Forlaget Nemo.
- Bremer, Signe. 2017. *Kroppslinjer: Kön, transsexualism och kropp i berättelser om könskorrigering*. Göteborg & Stockholm: Makadam förlag.
- Butler, Judith. 1990. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. New York: Routledge.
- Califa, Patrick. 1997. *Sex Changes: The Politics of Transgenderism*. USA: Cleis Press.
- Carratalá, Adolfo. 2020. Hypodermic Needle Theory. I *The SAGE International Encyclopedia of Mass Media and Society*, Debra L. Merskin (red.), 776–779. Los Angeles: SAGE Publications.
- de Vreese, Claes H. 2005. News Framing: Theory and Typology. *Information Design Journal + Document Design* 13(1): 51–62.
- Dietz, Chris. 2023. *Self-Declaration in the Legal Recognition of Gender*. New York: Routledge.
- Edelberg, Peter. 2012. *Storbyen trækker: Homoseksualitet, prostitution og pornografi i Danmark 1945–1976*. København: Jurist- og Økonomiforbundet.
- Fajstrup, Marianne. 2020. Ni myter om transkønnethed. *Ugeskrift for Læger*, 31. august.
- Fogde, Frederik. 2019. Især piger søger hjælp for at få kønsskifte. *Kristeligt Dagblad*, 4. april, 2019. <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/mange-boern-og-unge-vil-i-behandling-koensskifte> (tilgæet 23. juni, 2021).
- Folketinget 2023. Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod kirurgisk eller medicinsk kønsskiftebehandling af børn under 18 år. https://www.ft.dk/ripdf/samling/20222/beslutningsforslag/b62/20222_b62_som_fremsat.pdf (tilgæet 6. april 2023).
- Harrison, Katherine & Engdahl, Ulrica. 2013. Guest Editors Introduction: Trans Rights as Human Rights: The Implications for Trans Health (Care). *lambda nordica*, 18(3–4): 10–28.
- Hellum, Anne & Sørli, Anniken (red.). 2021. *Frihet, likhet og mangfold kjønnsidentitet og seksuell orientering i rettslig, medisinsk og samfunnsvitenskapelig kontekst*. Oslo: Gyldendal.

- Hostrup, Jeppe. 2019. Rekordmange vil skifte køn: Eksplosiv vækst på klinik i Aalborg. TV2Nord.dk.
- Irving, Dan. 2008. Normalized Transgressions: Legitimizing the Transsexual Body as Productive. *Radical History Review* 100: 38–59.
- Kott, Sarah. 2020. Langt flere piger end drenge vil skifte køn: 'Vi kan godt være bekymrede'. *Jyllands-Posten*, 13. januar, 2020. <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE11706255/langt-flere-piger-end-drenge-vil-skifte-koen-vi-kan-godt-vaere-bekymrede/> (tilgæet 23. juni, 2021).
- Keegan, Cael M. 2020. Getting Disciplined: What's Trans* About Queer Studies Now? *Journal of Homosexuality* 67(3): 384–397. <https://doi.org/10.1080/00918369.2018.1530885>.
- Knudsen, Ditte Irene. 2020. Overlæge: Kønsidentiteten sidder ikke mellem benene men mellem ørene. *JydskeVestkysten*, 28 juni, 2020.
- Kristensen, Ellids & Kildevæld Simonsen, Rikke. 2011. Transseksuelle i Sexologisk Klinik. I *25 år med Sexologisk Klinik*, Ellids Kristensen & Annamaria Giraldi (red.), 69–74. København: Sexologisk Klinik PCK.
- Laclau, Ernesto & Mouffe, Chantal. 2001 [1985]. *Hegemony and Socialist Strategy: Towards a Radical Democratic Politics*. London: Verso.
- Lennon, Erica & Mistler, Brian J. 2014. Cisgenderism. *Transgender Studies Quarterly*, 1(1–2): 63–64.
- Littman, Lisa. 2018. Rapid-Onset Gender Dysphoria in Adolescents and Young Adults: A Study of Parental Reports. *PLoS one* 13(8): 1–44. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0202330>.
- Lützen, Karin. 1986. *Hvad hjertet begærer: Kvinders kærlighed til kvinder 1825–1985*. København: Tiderne Skifter.
- Miskow Friberg, Nico. Under udgivelse. 'It's our bodies, we are the experts!': Countering Pathologisation, Trans Liberalism and Danish Exceptionalism through Collective Trans Knowledges and Refusal.
- Mygind, Johanne. 2019. Transformation. *Weekendavisen*, 9. august, 2019.
- Myong, Lene & Bissenbakker, Mons. 2021. Attachment as Affective Assimilation: Discourses on Love and Kinship in the Context of Transnational Adoption in Denmark. *NORA – Nordic Journal of Feminist and Gender Research* 29(3): 165–177.
- Namaste, Viviane K. 2000. *Invisible Lives: The Erasure of Transsexual and Transgendered People*. Chicago: University of Chicago Press.
- Nørgaard, Lone & Fog, Kåre. 2021. Etisk råd er på vildspor: Juridisk kønsskifte for børn er en farlig glidebane. *Politiken*, 12. april, 2021. <https://politiken.dk/debat/kroniken/art8151680/Juridisk-k%C3%B8nsskifte-for-b%C3%B8rn-er-en-farlig-glidebane> (tilgæet 23. juni, 2021).
- Occhino, Molly & Skewes, Lea. 2020. Gatekeepers for Gendersex Norms: Trans (Un)Intelligibility and (Il)Legitimacy Within the Danish Healthcare System. *NORA – Nordic Journal of Feminist and Gender Research* 28(4), 314–328.

- Prosser, Jay. 1998. *Second Skins: The Body Narratives of Transsexuality*. New York: Columbia University Press.
- Raun, Tobias. 2020. Getting the Lili We Deserve? Telling a Different Story of Lili Elbe through the Portraits of Gerda Wegener. In *Man Into Woman: A Comparative Scholarly Edition*, Sabine Meyer & Pamela Caughie (red.), 258–268. London: Bloomsbury Academic.
- Raun, Tobias. 2016. Debat om hormoner og operationer: Brugen af Facebook som alternativ nyhedskilde og som redskab til politisk mobilisering i Caspian-sagen. I *Den fælles dagsorden og alle de andre: En nyhedsugeanalyse af medieindhold, mediebrug og medieforventninger*, Mark Blach-Ørsten & Ida Willig (red.), 157–177. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Raun, Tobias. 2015. Judge & Jury: Når institutionen undersøger sig selv. *Peculiar*. <http://peculiar.dk/judge-jury-naar-institutionen-undersoeger-sig-selv/>.
- Raun, Tobias. 2014. Trans as Contested Intelligibility. *lambda nordica* 19(1): 13–37.
- Raun, Tobias, Bissenbakker, M & Nebeling Petersen, Michael 2011: Indledning, *Trans*. Kvinder, Køn & Forskning* 11(3–4): 3–12.
- Reil-Gammelgaard, Anne. 2021a. Langt flere piger end drenge ønsker kønsskifte. I forskningen har de kort sagt ingen anelse om hvorfor. *Information*, 16. januar, 2021. <https://www.information.dk/moti/2021/01/langt-flere-piger-dreng-eoensker-koensskifte-forskningen-kort-sagt-ingen-anelse-hvorfor> (tilgæet 23. juni, 2021).
- Reil-Gammelgaard, Anne. 2021b. Tre gange så mange piger som drenge ønsker et kønsskifte. Hvorfor. *Information*, 16. januar, 2021.
- Rrepka, Axel & Repka, Adrian. 2013. The (Im)patients: An Analysis of How Stigma Leaks Through the Layers of Trans Specific Health Care. *lambda nordica* 18(3–4): 100–122.
- Restar, Arjee Javellana. 2020. Methodological Critique of Littman's (2018) Parental-Respondents Accounts of 'Rapid-Onset Gender Dysphoria'. *Archives of Sexual Behavior* 49: 61–66.
- Rubin, Henry. 2003. *Self-Made Men: Identity and Embodiment among Transsexual Men*. Nashville: Vanderbilt University Press.
- Schelde, Nanna. 2019. Eksplosiv vækst i ønsker om kønsskifte: 'Vi har slet ikke set toppen endnu'. *Kristelig Dagblad*, 21. marts, 2019.
- Sedgwick, Eve Kosofsky. 1993. How To Bring Your Kids Up Gay. I *Fear of a Queer Planet: Queer Politics and Social Theory*, Michael Warner (red.), 69–81. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Sedgwick, Eve Kosofsky. 1990. *Epistemology of the Closet*. Berkeley: University of California Press.
- Serano, Julia. 2007. *Whipping Girl: A Transsexual Woman on Sexism and the Scapegoating of Femininity*. UK: Hachette.
- Slagstad, Ketil. 2021. Transkjønn i medicinen – En historie om diagnoser mellem stigma og omsorg. I *Frihet, likhet og mangfold kjønnsidentitet og seksuell orientering i rettslig, medisinsk og samfunnsvitenskapelig kontekst*, Anne Hellum & Anniken Sørlic (red.), 180–199. Oslo: Gyldendal.

- Stidsen, Marianne. 2021. Marianne Stidsen: Drop ideen om juridisk kønsskifte af børn under 18 år. *Den korte avis*, 18. november, 2021.
- Storm, Sølve (udgivet under navnet M. Holm). 2017. *Fleshing Out the Self: Reimagining Intersexed and Trans Embodied Lives Through (Auto)Biographical Accounts of the Past*. Diss. Linköping University: Faculty of Arts and Sciences.
- Stryker, Susan. 2006/1994. My Words to Victor Frankenstein Above the Village of Chamounix: Performing Transgender Rage. I *The Transgender Studies Reader*, Susan Stryker & Stephen Whittle (red.), 244–256. New York: Routledge.
- Stryker, Susan. 2004. Transgender Studies: Queer Theory's Evil Twin. *GLQ: A Journal of Lesbian and Gay Studies* 10(2): 212–215.
- Stryker, Susan. 2006. (De)Subjugated Knowledges: An Introduction to Transgender Studies. I *The Transgender Studies Reader*, Susan Stryker & Stephen Whittle (red.), 1–18. New York: Routledge.
- Stryker, Susan. 2008. *Transgender History*. Berkeley, CA: Seal Press.
- Stryker, Susan. 2013. *The Transgender Studies Reader 2*. New York: Routledge.
- Suárez, Mario I., Marquez-Velarde, Guadalupe, Glass, Christy, & Miller, Gabe. H. 2020. Cis-normativity at Work: Exploring Discrimination Against US Trans Workers. *Gender in Management: An International Journal* 37: 716–731.
- Søndergård Ingvorsen, Emil. 2019. Overlæge om transkønnede børn 'Vi ser rigtig meget angst og depression'. *Indland DR*, 12. november, 2019. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/overlaege-om-transkoennede-boern-vi-ser-rigtig-meget-angst-og-depression> (tilgæet 23. juni, 2021).
- Sørensen, Thorkild & Preben Hertoft. 1982. Male and Female Transsexualism: The Danish Experience With 37 patients. *Archives of Sexual Behavior* 11(2): 133–155.
- Sørli, Anniken. 2018. The Right to Trans-Specific Healthcare in Norway: Understanding the Health Needs of Transgender People. *Medical Law Review* 27(2): 295–317.
- Tracyk, Michal, Wurm, Matilda & Ahonen, Lia. 2013. Psykologers oplevelse av klienter med kønsöverskridande beteende. *lambda nordica* 18(3–4): 77–99.
- TV-Avisen, 11. november 2019.
- van der Ros, Janneke. 2016. Den norske staten og transpersoner: velferdsstatens og rettsstatens unnlattelsessynder. *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift* 32(3): 264–289.
- van der Ros, Janneke. 2021. Helse til alle kjønn? I *Frihet, likhet og mangfold kjønnsidentitet og seksuell orientering i rettslig, medisinsk og samfunnsvitenskapelig kontekst*, Anne Hellum & Anniken Sørli (red.), 266–304. Oslo: Gyldendal.
- Van Gorp, Baldwin. 2007. The Constructionist Approach to Framing: Bringing Culture Back In. *Journal of Communication* 57(1): 60–78.
- Villemoes, Søren. 2019. Mere end bare en leg. *Weekendavisen*, 4. juli, 2019. <https://www.weekendavisen.dk/2019-27/samfund/mere-end-bare-en-leg> (tilgæet 23. juli, 2021).

- von Rosen, Wilhelm. 2007. "Denmark: From Sodomy to Modernity. I *Criminally Queer: Homosexuality and Criminal Law in Scandinavia 1842–1999*, Kati Mustola & Jens Rydström (red.), 61–90. Amsterdam: Aksant.
- Vaaben, Line. 2020a. Overlæge: 'I befolkningen har man en meget sort-hvid opfattelse af transkønnede'. *Information*, 18. april, 2020. <https://www.information.dk/moti/2020/04/overlaege-befolkningen-sort-hvid-opfattelse-transkoennede> (tilgæet 23. juni, 2021).
- Vaaben, Line. 2020b. Vi må ikke svigte de transkønnede – igen. *Information*, 18. april, 2020. <https://www.information.dk/indland/leder/2020/04/maa-svigte-transkoennede-igen> (tilgæet 23. juni, 2021).
- Warner, Michael. 1991. Introduction: Fear of a Queer Planet. *Social Text* (29): 3–17.
- Whitman, Chassitty N. 2017. Cissexism. I *The SAGE Encyclopedia of Psychology and Gender*, Kevin L. Nadal (red.), 331–333. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

NOTES

1. Dette var bl.a. markeret ved, at transkønnethed længe var registreret på WHO's liste over psykiske lidelser.
2. Foreningen består af forældre, som arbejder for anerkendelse og støtte til behandling af børn/unge transpersoner (www.fstb.dk).
3. Både "transseksuel" og "transkønnet" er anvendt som søgeord i perioden fra 2000 til 2021 med forskellige tidsintervaller for at få et overblik over, hvornår skiftet i benævnelser sker. Her skal vi frem til omkring 2018, før der er en markant overvægt af "transkønnet" fremfor "transseksuel" i de fundne hits.
4. Som det ses nedenfor, giver netop spørgsmålet om hormonbehandling af børn dog anledning til en vis inkonsistens, idet behandlere og medier her vender tilbage til at anvende det fødselstildelte køn.
5. Det har kun vist sig relevant at søge efter "transkønnede" og ikke "transseksuelle", da der over en årrække er sket et skift i denne benævnelse i den danske presse.
6. På trods af en omfattende debat med adskillige positive tilkendegivelser fra forskellige politiske partier og interesseorganisationer er det fortsat ikke muligt for transkønnede børn og unge under 18 år at ændre CPR-nummer. Debatten er i 2022 blusset op med fornyet kraft i de danske nyhedsmedier, men det er uden for denne artikels fokus at redegøre for disse.
7. Det er væsentligt her at understrege, at vores analyse ikke tager udgangspunkt i den type – især antifeministisk – kritik, som knytter bekymring til moralisme, som igen knyttes til kvindekroppen (fx den omklamrende moderstat, feministisk seksuel bornerthed osv.). Vi er således ikke 'imod bekymring', men ser det omvendt som vigtigt at have for øje, at bekymring kan antage mange former, som fungerer gennem deres egne "affektive økonomier" (Ahmed 2020).

8. Nævnte artikel henviser her til Littmans berygtede Rapid-Onset-Gender-Dysphoria-teori (ROGD) som en mulig forklaring på stigningen i ansøgere om transition. Littmans ROGD-teori fremfører den påstand, at mange unge med transitionsønsker ikke reelt er transkønnede, men at de 'smittes' af andre unges facination af transkønnethed til at udvikle påstået kønsdysfori (Littman 2018). Antagelsen er således, at den egentlige trussel mod transkønnede ikke udgøres af det cisnormative samfunds fordømmelse, men af andre transkønnedes forførelse ind i transkønnethed. Littmans analyse og videnskabelige grundlag er flere gange grundigt tilbagevist, bl.a. med henvisning til at undersøgelsens respondenter ikke selv er transkønnede, men derimod forældre til transbørn fundet via konservative anti-trans blogs (Restar 2020).
9. Caspiansagen var én af disse.
10. Citaterne lyder i deres helhed: "Transkønnede personer er ikke en undertrykt minoritetsgruppe, som har det svært og bør mødes med sympati og opmærksomhed. Tværtimod. De understøttes af stærke kapitalfonde og stor interesse hos industrien. Transaktivister har en meget dominerende adfærd over for andre: Det er ikke det øvrige samfund, der tvinger normer ned over de transkønnede. Det er de transkønnede, der påtvinger os andre deres normer." (Nørgaard og Fog 2021). "Kunne en forklaring på den bekymrende stigning i antallet af børn og forældre, samt voksne, der søger offentlig hjælp til at blive hjulpet af med deres 'kønslige ubehag' eller 'kønsdysfori', som det også kaldes, mon være, at den nye ekstremt aggressive LGBT+-interesseorganisation med tydeligt ekspansive, samfundsomvæltende aspirationer [...] har fået held til at indoktrinere såvel børn som forældre og skolefolk til at tro, at langt flere, end den knap ene promille eksperter anslår, er født i den forkerte krop?" (Stidsen 2021).
11. Standards of Care udgives af The World Professional Association for Transgender Health og er blevet udgivet med nye opdateringer i de følgende år: 1979, 1980, 1981, 1990, 1998, 2001, 2012 og 2022.

THE CIS-NORMATIVE ECONOMY OF CONCERN. DISCOURSES ON MEDICAL CARE FOR TRANS CHILDREN IN DENMARK

This article takes stock of current Danish perceptions of what it means to be trans as expressed in Danish news media material from 2019 to 2021. Focusing on the healthcare professionals' growing concern for the transgender boy influx to the Danish Gender Identity Clinics, as these are reported in the media, we investigate the affective logics of concern as expressed in articles and interviews with healthcare professionals working at the Gender Identity Clinics. We argue that new, well-meaning concerns are now replacing previously widespread, pathologizing, and gender binary concerns. We unfold the structure and affective logics of these new worries as well as their implications by asking: Which bodies do the new concerns pertain to, and who/what is thought to remedy such concerns? What societal forms of criticism underpin the worry about 'too many trans boys', and what happens when critiques of gender normativity are expressed through the administration of transgender people's bodies?

Keywords: trans, media discourses, news media, trans healthcare evaluation and treatment, affect, feelings